

Αρχική σελίδα>Οικογενειακά και κληρονομικά θέματα>Κληρονομιά>Κληρονομική διαδοχή Κληρονομική διαδοχή

Βέλγιο

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ (CNUE).

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);

Η βελγική νομοθεσία αναγνωρίζει κατά βάση τις εξής 3 μορφές διαθήκης: τη **δημόσια διαθήκη** ή **διαθήκη ενώπιον συμβολαιογράφου**, την **ιδιόγραφη διαθήκη** (η οποία πρέπει να έχει συνταχθεί, χρονολογηθεί και υπογραφεί από τον διαθέτη μόνο) και τη **διεθνή διαθήκη**.

Ο διαθέτης πρέπει να είναι ικανός να εκφράσει τις επιθυμίες του έγκυρα και ελεύθερα (άρθρα 901-904 του Αστικού Κώδικα).

Καταρχήν και πλην εξαιρέσεων, οι κληρονομικές συμβάσεις απαγορεύονται.

Σε διασυνοριακές περιπτώσεις, μια διαθήκη είναι, καταρχήν, έγκυρη στο Βέλγιο, εάν είναι σύμφωνη με το δίκαιο του τόπου στον οποίο συντάχθηκε («locus regit actum») ή με ένα από τα άλλα δίκαια που ορίζονται από τη σύμβαση της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Ο συμβολαιογράφος ο οποίος συντάσσει δημόσια ή διεθνή διαθήκη ή στον οποίο κατατίθεται ιδιόγραφη διαθήκη υποχρεούται να την καταχωρίσει στο μητρώο διαθηκών, που τελεί υπό την εποπτεία του βελγικού συλλόγου συμβολαιογράφων (Fédération Royale du Notariat). Στην περίπτωση των ιδιόγραφων διαθηκών που κατατίθενται σε συμβολαιογράφο, ο διαθέτης μπορεί να αρνηθεί την καταχώριση της διαθήκης του στο εν λόγω μητρώο.

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης απία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Η βελγική νομοθεσία αναγνωρίζει την αρχή της νόμιμης μοίρας, σύμφωνα με την οποία ένα ελάχιστο ποσοστό (νόμιμη μοίρα) της κληρονομίας περιέρχεται υποχρεωτικά στον/στην επιζώντα/-ώσα σύζυγο, στα τέκνα και στον πατέρα και τη μητέρα του θανόντος.

Όσον αφορά τα τέκνα (ή τους κατιόντες), αυτή η νόμιμη μοίρα ανέρχεται στο ήμισυ της κληρονομίας, εάν υπάρχει ένα τέκνο, στα 2/3 εάν υπάρχουν δύο τέκνα και στα 3/4 εάν υπάρχουν τρία ή περισσότερα τέκνα.

Ο πατέρας και η μητέρα έχουν έκαστος δικαίωμα στο ένα τέταρτο της κληρονομίας, εάν δεν υπάρχουν κατιόντες συγγενείς. Στην περίπτωση αυτή, ωστόσο, η δωρεά στον επιζώντα σύζυγο μπορεί να περιλαμβάνει το σύνολο της κληρονομίας.

Ο/η επιζών/-ώσα σύζυγος κληρονομεί πάντα κατ' ελάχιστο είτε την επικαρπία επί του μισού των αγαθών που απαρτίζουν την κληρονομία, είτε την επικαρπία επί του ακινήτου που αποτελεί την κύρια κατοικία και επί της οικοσκευής, έστω και αν η αξία τους υπερβαίνει το ήμισυ της κληρονομίας.

Εάν ο διαθέτης επιλέξει να μην λάβει υπόψη τη νόμιμη μοίρα στη διαθήκη του και οι κληρονόμοι συμφωνούν να αποδεχτούν τις επιθυμίες του, η διαθήκη μπορεί να εκτελεστεί. Τα πρόσωπα, όμως, των οποίων δεν έγινε σεβαστή η νόμιμη μοίρα και τα οποία προτίθενται να τη διεκδικήσουν έχουν δικαίωμα προσβολής της διαθήκης.

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Εάν ο κληρονομούμενος ήταν άγαμος και άκληρος, οι ανιόντες και οι πλάγιοι συγγενείς δεύτερου βαθμού (αδέλφια) κληρονομούν σε πρώτη τάξη. Ο πατέρας και η μητέρα λαμβάνουν ένα τέταρτο έκαστος και τα αδέλφια ή, κατά περίπτωση, οι κατιόντες τους, το υπόλοιπο. Εάν ο ένας ή και οι δύο γονείς έχουν αποβιώσει, το μεριδίό τους περιέρχεται στα αδέλφια. Εάν δεν υπάρχουν ανιόντες και αδέλφια ή κατιόντες τους, η κληρονομία περιέρχεται κατά το ήμισυ στους συγγενείς από την πλευρά της μητέρας και κατά το ήμισυ στους συγγενείς από την πλευρά του πατέρα (θείος, θεία, ξαδέλφια...).

Εάν ο κληρονομούμενος είναι άγαμος αλλά αφήνει τέκνα, αποκλείονται όλα τα άλλα μέλη της οικογένειας. Μοιράζονται την κληρονομία κατά πλήρη κυριότητα και κατ' ισομοιρία. Ωστόσο, εάν ένα τέκνο απεβίωσε πριν από τον κληρονομούμενο (ή αποποιείται την κληρονομία ή είναι ανάξιο να κληρονομήσει) και αφήνει κατιόντες, οι τελευταίοι καθίστανται κληρονόμοι υποκαθιστώντας το τέκνο που προαπεβίωσε, αποποιήθηκε την κληρονομία ή ήταν ανάξιο να κληρονομήσει.

Εάν ο κληρονομούμενος αφήνει σύζυγο και τέκνα, ο επιζών σύζυγος αποκτά δικαίωμα επικαρπίας (το δικαίωμα προσώπου να χρησιμοποιεί ένα πράγμα και να απολαμβάνει τα οφέλη του) επί του συνόλου των αγαθών που απαρτίζουν την κληρονομία. Τα τέκνα κληρονομούν κατ' ισομοιρία την ψιλή κυριότητα.

Εάν ο κληρονομούμενος αφήνει σύζυγο αλλά είναι άκληρος, ο επιζών σύζυγος καθίσταται μοναδικός κληρονόμος, εάν δεν υπάρχουν κατιόντες, ανιόντες και πλάγιοι συγγενείς έως και τετάρτου βαθμού του θανόντος. Εάν υπάρχουν συγγενείς, ο επιζών σύζυγος λαμβάνει, καταρχήν, την επικαρπία και οι λοιποί κληρονόμοι την ψιλή κυριότητα. Ωστόσο, το μερίδιο που κληρονομεί ο επιζών σύζυγος εξαρτάται επίσης από το καθεστώς που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων: σε περίπτωση γάμου με καθεστώς κοινοκτημοσύνης, ο επιζών σύζυγος κληρονομεί το μερίδιο του προαποβιώσαντος στο πλαίσιο αυτής της κοινοκτημοσύνης κατά πλήρη κυριότητα.

Εάν ο κληρονομούμενος αφήνει κληρονόμο ένα άτομο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, η μορφή του συμφώνου συμβίωσης που αναγνωρίζεται στο Βέλγιο είναι η «νόμιμη συγκατοίκηση». Ο επιζών νομίμως συγκατοίκων έχει κληρονομικό δικαίωμα επικαρπίας επί της κοινής κατοικίας της οικογένειας, η οποία αποκτήθηκε στη διάρκεια του κοινού τους βίου, καθώς και επί των κινητών που την συνοδεύουν. Ωστόσο, ο επιζών νομίμως συγκατοίκων ενδέχεται να στερηθεί αυτό το δικαίωμα επικαρπίας με διαθήκη ή με δωρεές εν ζωή προς άλλα πρόσωπα.

Εάν ο κληρονομούμενος αφήνει σύντροφο με τον οποίο/την οποία δεν είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης – ελεύθερη συμβίωση (εκ των πραγμάτων συμβίωση, μη καταχωρημένη) -, ο σύντροφος δεν αποκτά κληρονομικό δικαίωμα, εκτός εάν ο κληρονομούμενος το έχει προβλέψει με διαθήκη. Η βελγική νομοθεσία δεν παραχωρεί αυτόματα στον σύντροφο κανένα κληρονομικό δικαίωμα.

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή;

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής απία θανάτου;

Καμία συγκεκριμένη αρχή δεν είναι αρμόδια για τη διαδικασία κληρονομικής διαδοχής.

Ωστόσο, ο νόμος προβλέπει τη συμμετοχή συμβολαιογράφου σε περίπτωση ιδιόγραφης ή διεθνούς διαθήκης. Εξάλλου, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να είναι αναγκαία η παρέμβαση του πρωτοδικείου (ή του ειρηνοδικείου), και ιδίως: σε περίπτωση επαγωγής σε ανίκανους (ανηλίκους κ.λπ), σε περίπτωση αποδοχής κληρονομίας με το ευεργέτημα της απογραφής, σε περίπτωση σχολάζουσας κληρονομίας, όταν απαιτείται παράδοση της νομής ή κληροδοσίας, σε περίπτωση δικαστικής εκκαθάρισης/διανομής της περιουσίας με την παρέμβαση συμβολαιογράφου οριζόμενου από το δικαστήριο.

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας;

Ο θάνατος ενός προσώπου συνεπάγεται ότι η κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων του μεταβιβάζεται στους κληρονόμους.

Οι κληρονόμοι έχουν δυνατότητα επιλογής: να αποδεχθούν την κληρονομία, με απλό και σαφή τρόπο ή με το ευεργέτημα της απογραφής, ή να την αποποιηθούν.

Η αποδοχή μπορεί να είναι ρητή ή σιωπηρή: είναι ρητή όταν ο κληρονόμος αποκτά τον τίτλο ή την ιδιότητα του κληρονόμου με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο και είναι σιωπηρή όταν ο κληρονόμος προβαίνει σε πράξη που προϋποθέτει αναγκαστικά την πρόθεσή του να αποδεχθεί και στην οποία δεν θα μπορούσε να προβεί παρά μόνο με την ιδιότητα του κληρονόμου.

Είναι δυνατή η αποδοχή με το «ευεργέτημα της απογραφής» με την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 793 επ. του Αστικού Κώδικα.

Ο κληρονόμος που επιθυμεί την αποδοχή κληρονομίας με το ευεργέτημα της απογραφής πρέπει να κάνει ειδική δήλωση στη **γραμματεία του πρωτοδικείου** της περιοχής επαγωγής της κληρονομίας ή **ενώπιον συμβολαιογράφου**.

Μπορεί επίσης να αποποιηθεί την κληρονομία υποβάλλοντας αντίγραφο της ληξιαρχικής πράξης θανάτου στη **γραμματεία του πρωτοδικείου** της περιοχής που βρίσκεται η κατοικία του θανόντος και υπογράφοντας πράξη αποποίησης της κληρονομίας (άρθρα 784 επ. του Αστικού Κώδικα) ή **ενώπιον συμβολαιογράφου**.

Οι δηλώσεις πρέπει να καταχωρίζονται σε μητρώο που τηρείται στη Γραμματεία του πρωτοδικείου του τόπου επαγωγής της κληρονομίας.

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;

Βλ. κατωτέρω (σημείο 7).

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;

Δεν υπάρχει ειδική διαδικασία (βλ. ανωτέρω σημείο 3).

6 Σύνοψη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Ο βελγικός Αστικός Κώδικας αναγνωρίζει την αρχή της αυτόματης μεταβίβασης της κληρονομίας χωρίς την τήρηση διαδικασίας.

Ο θάνατος ενός προσώπου συνεπάγεται ότι τα περιουσιακά στοιχεία του περιέρχονται αυτοδικαίως στους κληρονόμους του, με την υποχρέωση να καταβάλουν τον φόρο κληρονομίας (άρθρα 718-724 του Αστικού Κώδικα). [Υπάρχουν, ωστόσο, εξαιρέσεις: βλ. κατωτέρω, σημείο 7].

Σε περίπτωση δικαστικής εκκαθάρισης/διανομής της κληρονομίας, η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής διεξάγεται από συμβολαιογράφο που ορίζεται από το πρωτοδικείο και ολοκληρώνεται με την απογραφή του ενεργητικού και του παθητικού. Σε περίπτωση εκούσιας εκκαθάρισης/διανομής, μόνο η διανομή των ακινήτων θα πρέπει να γίνει με συμβολαιογραφική πράξη.

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Το βελγικό δίκαιο διέπεται από την αρχή ότι ο θάνατος συνεπάγεται ότι το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων (ενεργητικό και παθητικό) του θανόντος περιέρχεται στους κληρονόμους του. Ωστόσο :

οι δικαιούχοι καθολικών κληροδοτημάτων που κληροδοτούνται με ιδιόγραφη ή διεθνή διαθήκη οφείλουν να λάβουν διαταγή «παράδοσης της νομής» από τον πρόεδρο του δικαστηρίου οικογενειακών υποθέσεων (άρθρο 1008 του Αστικού Κώδικα).

οι δικαιούχοι ειδικού κληροδοτήματος (άρθρο 1014 του Αστικού Κώδικα), οι δικαιούχοι κληροδοτήματος επί ποσοστού της κληρονομίας (άρθρο 1011 του Αστικού Κώδικα) και, εάν υπάρχουν δικαιούχοι νόμιμης μοίρας, οι δικαιούχοι καθολικού κληροδοτήματος που ορίζονται με δημόσια διαθήκη (άρθρο 1004 του Αστικού Κώδικα) πρέπει να ζητήσουν την έκδοση διαταγής «παράδοσης κληροδοτήματος».

σε ορισμένες κατηγορίες κληροδόχων πρέπει επίσης να χορηγείται άδεια από δημόσια αρχή να αποδεχθούν το κληροδοτήμα τους (π.χ. κληροδοτήματα σε δήμους, σε οργανισμούς κοινής ωφέλειας και, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε ίδρυμα ή ένωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα).

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Ναι, εφόσον αποδεχθούν απλώς την κληρονομία. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να επιβαρυνθούν με όλες τις δαπάνες και τα χρέη της κληρονομίας (άρθρο 724 του Αστικού Κώδικα).

Εάν οι κληρονόμοι αποδεχθούν την κληρονομία με το ευεργέτημα της απογραφής, βαρύνονται μόνο με τις υποχρεώσεις της κληρονομίας μόνο μέχρι το ύψος του ενεργητικού που έχουν αποδεχθεί (άρθρο 802 του Αστικού Κώδικα). Ο κληρονόμος που επιθυμεί να αποδεχθεί την κληρονομία με το ευεργέτημα της απογραφής οφείλει να κάνει ειδική δήλωση στη γραμματεία του πρωτοδικείου της περιοχής επαγωγής της κληρονομίας ή ενώπιον συμβολαιογράφου.

Όχι, εφόσον αποποιηθούν την κληρονομία με δήλωση στη γραμματεία του πρωτοδικείου ή ενώπιον συμβολαιογράφου (άρθρο 785 του Αστικού Κώδικα).

Επιπλέον, ο ειδικός κληροδόχος δεν βαρύνεται, καταρχήν, με τις υποχρεώσεις της κληρονομίας (άρθρο 1024 του Αστικού Κώδικα), σε αντίθεση με τον καθολικό κληροδόχο και τον κληροδόχο που κληρονομεί μέρος της περιουσίας του κληροδοτούμενου.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Ο νόμος περί υποθηκών της 16ης Δεκεμβρίου 1851 ρυθμίζει τις διατυπώσεις δημοσιότητας των συναλλαγών επί ακινήτων, ορίζοντας στο άρθρο 1 ότι «όλες οι δικαιοπράξεις μεταξύ ζώντων, επαχθείς ή χαριστικές, που αφορούν τη μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων, πέραν των προνομίων και των υποθηκών, μεταγράφονται σε ειδικό μητρώο στο υποθηκοφυλακείο του διοικητικού διαμερισματος όπου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία».

Το άρθρο 2 του ίδιου νόμου διευκρινίζει, συναφώς, ότι «είναι αποδεκτές για μεταγραφή μόνο οι δικαστικές αποφάσεις, τα δημόσια έγγραφα και ιδιωτικά συμφωνητικά που αναγνωρίζονται με δικαστική απόφαση ή ενώπιον συμβολαιογράφου». Τα πληρεξούσια που αφορούν τέτοιες πράξεις πρέπει να παρέχονται στην ίδια μορφή».

Ωστόσο, ο νόμος της 16ης Δεκεμβρίου 1851 δεν προβλέπει διατυπώσεις δημοσιότητας για τις μεταβιβάσεις κυριότητας αιτία θανάτου.

Εντούτοις, ο νόμος προβλέπει τη μετεγγραφή των πράξεων διανομής. Ως προς αυτό, όλοι οι κληρονόμοι, ανεξαρτήτως του αν αποκτούν δικαιώματα επί ακινήτων, θα προσδιορίζονται στην πράξη η οποία θα καταχωρίζεται στα μητρώα υποθηκών. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση πώλησης με δημοπρασία ή απευθείας ακινήτων που ανήκουν εξ αδιαιρέτου στους κληρονόμους.

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Καταρχήν, δεν υπάρχει στο Βέλγιο σύστημα διαχείρισης της κληρονομίας.

Ωστόσο, το άρθρο 803α του Αστικού Κώδικα ορίζει ότι ο κληρονόμος που έχει αποδεχθεί κληρονομία με το ευεργέτημα της απογραφής μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωση διαχείρισης και εκκαθάρισης της κληρονομίας. Οφείλει προηγουμένως να ορίσει κατόπιν αιτήσεως, με διάταξη του προέδρου του δικαστηρίου οικογενειακών υποθέσεων, διαχειριστή στον οποίο θα μεταβιβάσει όλα τα κληρονομιαία περιουσιακά στοιχεία, με την υποχρέωση να τα εκποιήσει σύμφωνα με ορισμένους κανόνες.

Επιπλέον, το άρθρο 804 ορίζει ότι, σε περίπτωση που θα διακυβεύονταν τα συμφέροντα των δανειστών των κληρονόμων ή των κληροδόχων λόγω της αμέλειας ή της περιουσιακής κατάστασης του κληρονόμου, κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να προκαλέσει την αντικατάστασή του από διαχειριστή υπεύθυνο για την εκκαθάριση της περιουσίας. Ο εν λόγω διαχειριστής διορίζεται με διάταξη ασφαλιστικών μέτρων, αφού προηγηθεί ακρόαση ή κλήση του κληρονόμου. Επιπλέον, ο διαθέτης μπορεί να ορίσει εκτελεστή διαθήκης, υπεύθυνο για την διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης της διαθήκης.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Βλ. προηγούμενη ερώτηση.

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Ο διαχειριστής που διορίζεται δυνάμει των άρθρων 803α και 804 διαθέτει τις ίδιες εξουσίες με εκείνες που διέθετε ο κληρονόμος δικαιούχος. Υπέχει τις ίδιες υποχρεώσεις με αυτές του κληρονόμου και απαλλάσσεται από την υποχρέωση να παράσχει εγγύηση.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Η ιδιότητα κληρονόμου αποδεικνύεται με ένορκη βεβαίωση ή με πιστοποιητικό/πράξη κληρονομίας (αυτός είναι ο συνηθέστερος τρόπος). Η πράξη αυτή εκδίδεται από τον συμβολαιογράφο ή, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, από τον υπάλληλο της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για την είσπραξη του φόρου κληρονομίας και για την κατάθεση της δήλωσης φόρου κληρονομίας του θανόντος (άρθρο 1240α του Αστικού Κώδικα).

Η συμβολαιογραφική πράξη αποτελεί πράξη η οποία αντικατοπτρίζει την αλήθεια. Έχει αποδεικτική ισχύ: τα όσα δηλώνει αυτός που τη συντάσσει πρέπει να θεωρούνται ακριβή. Ο συμβολαιογράφος βεβαιώνει ορισμένα πραγματικά περιστατικά, δηλώνοντας την ταυτότητα των προσώπων που παρουσιάστηκαν ενώπιόν του και διαπιστώνοντας αυτό που του ζητούν να καταγράψει. Η συμβολαιογραφική πράξη πιστοποιεί τη γνησιότητα του περιεχομένου της.

Επιπλέον, το δημόσιο έγγραφο έχει ημερομηνία αδιαμφισβήτητη. Η απόδειξη της πλαστότητας μιας βεβαίωσης προστατευόμενης με το τεκμήριο της αυθεντικότητας είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί μόνο με διαδικασία προσβολής λόγω πλαστότητας.

Τελευταία επικαιροποίηση: 06/09/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.